รายงานรีวิวประสบการณ์โครงการแลกเปลี่ยน

เดโชดม สมพงษ์ 6506613485

บทนำ

มหาวิทยาลัยคู่สัญญาที่ผมได้เข้าเรียนผ่านโครงการแลกเปลี่ยนของกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์คือมหาวิทยาลัยฮิโรซากิซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดอาโอโมริทางตอนเหนือของประเทศญี่ปุ่น ในตอนแรกผมทราบแค่ว่าภูมิภาคที่มหาวิทยาลัยนี้ตั้งอยู่เป็นบ้านเกิดของนักเขียนที่ผมชอบเพียงเท่านั้น นอกจากนั้นผมแทบไม่ทราบอะไรอย่างอื่นเลย อีกทั้งยังมีความยากลำบากในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของที่นี่ซึ่งเป็นชนบทอีกด้วย ทำให้ในช่วงแรกผมรู้สึกอยากกลับประเทศไทยทุกวัน แต่อย่างไรก็ตามพอถึงเวลาต้องกลับประเทศไทยจริงๆ ผมดันไม่อยากกลับ เพราะผมรู้สึกหลงเสน่ห์ของภูมิภาคนี้ รักผู้คนที่นี่ รักเพื่อนๆ ทุกคนที่ได้พบเจอ และรักมหาวิทยาลัยแห่งนี้ขึ้นมากเมื่อเทียบกับวันแรกที่มาถึง นั่นทำให้ผมอยากลองใช้ชีวิตอยู่ที่ฮิโรซากิต่ออีกสักพัก ดังนั้นในรายงานฉบับนี้ผมจึงต้องการจะถ่ายทอดเสน่ห์ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้และส่งต่อข้อมูลที่จำเป็นให้กับรุ่นน้องในรุ่นถัดๆ ไปได้ใช้ในเวลาที่ต้องตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัยที่จะไปแลกเปลี่ยน

การทำประกัน

ส่วนตัวผมไม่ได้ทำประกันชีวิตและประกันสุขภาพก่อนเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น แต่จะทำหลังจากอาศัยอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่นได้สักพักหนึ่งแล้ว ผมได้ทำประกันชีวิตและสุขภาพทั้งหมด 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ 1 ประกันสุขภาพของประเทศญี่ปุ่น (国民健康保険) ซึ่งเป็นข้อบังคับซึ่งประชาชนที่พำนักอยู่ในประเทศญี่ปุ่นทุกคนต้องทำ ค่าใช้จ่ายของประกันประเภทนี้อยู่ที่ประมาณ 500 บาทต่อเดือน โดยจะจ่ายด้วยเงินสดเองผ่านไปรษณีย์ญี่ปุ่นในทุกๆ เดือนหรือจะลงทะเบียนเพื่อให้ตัดเงินจากในบัญชีธนาคารของญี่ปุ่นเลยก็ได้ ซึ่งประกันประเภทนี้จะครอบคลุมในเรื่องอาการบาดเจ็บเนื่องจากอุบัติเหตุและอาการป่วยต่างๆ นอกเหนือจากนั้นขั้นตอนการทำประกันประเภทนี้ที่มหาวิทยาลัยฮิโรซากิคือจะมีนักศึกษาชาวญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยพาไปทำที่สำนักงานเขตเมืองฮิโรซากิโดยที่จะไปกันเป็นกลุ่มกับเพื่อนๆ ชาวต่างชาติในช่วงสัปดาห์แรกๆ ของการอาศัยอยู่ในฮิโรซากิ และประเภทที่ 2 คือประกันสุขภาพและประกันชีวิตที่ทำกับมหาวิทยาลัยคู่สัญญา โดยที่ประกันประเภทนี้จะได้ทำในวันที่ย้ายเข้าหอพักเลยและจะจ่ายเป็นเงินก้อนเดียวในตอนแรก และเช่นเดียวกับประกันประเภทแรก ประกันประเภทนี้ก็จะมีนักศึกษาชาวญี่ปุ่นพาไปทำกับเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม การทำประกัน 2 ประเภทดังกล่าวข้างต้นที่ญี่ปุ่นต้องใช้เวลาในการทำประมาณช่วง 1-2 สัปดาห์แรก ดังนั้นในช่วงแรกๆ หากไม่ได้ทำประกันการเดินทางที่ไทยไว้ก็จะไม่มีประกันอะไรคุ้มครองเลยในช่วงเวลาดังกล่าว กล่าวคือหากเกิดอุบัติเหตุขึ้นในช่วง 1-2 สัปดาห์แรกก็จะต้องค่ารักษาพยาบาลเองทั้งหมด ดังนั้นหากใครมีความกังวลว่าจะเกิดอุบัติเหตุขึ้นในช่วงแรกๆ ที่ไปอยู่ฮิโรซากิผมก็จะแนะนำให้ทำประกันที่ไทยก่อนออกเดินทางไว้ด้วยจะดีกว่า

การลงทะเบียนเรียน

ในส่วนของการลงทะเบียนเรียนที่มหาวิทยาลัยฮิโรซากิจะค่อนข้างมีความลำบากในระดับหนึ่ง โดยที่การลงทะเบียนของนักศึกษาต่างชาติที่มหาวิทยาลัยฮิโรซากิจะถูกแยกออกจากลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาชาวญี่ปุ่น นั่นคือจะต้องลงทะเบียนเรียนในกระดาษโดยการเขียนจริงๆ ในใบลงทะเบียนเรียนที่ทางมหาวิทยาลัยจะมอบให้ และในตอนส่งจะต้องเขียนเหตุผลที่อยากเรียนวิชาดังกล่าวและต้องมีลายเซ็นของอาจารย์ที่ปรึกษาชาวญี่ปุ่น (ซึ่งจะทราบในวันปฐมนิเทศของนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวต่างชาติที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น) ในใบลงทะเบียนอีกด้วย โดยกำหนดส่งใบลงทะเบียนเรียนนั้นจะอยู่ในช่วง 2 สัปดาห์แรกนับตั้งแต่เปิดภาคเรียนในภาคนั้นๆ และหากวิชาไหนที่รู้สึกว่าเรียนไม่ไหวก็จะสามารถถอนออกได้ภายในช่วงเดือนแรกของภาคเรียนนั้นๆ

ในส่วนของวิชาที่นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวต่างชาติสามารถลงทะเบียนเรียนได้นั้นจะมีอยู่จำกัด (แต่ก็เพียงพอสำหรับนักศึกษาแลกเปลี่ยนทุกคน) โดยจะมีการแนะนำรายวิชาต่างๆ ในวันปฐมนิเทศนักศึกษาแลกเปลี่ยน และเราต้องเลือกลงทะเบียนให้สอดคล้องกับระดับภาษาญี่ปุ่นของเรา (มหาวิทยาลัยจะให้นักศึกษาทำ Placement Test วัดระดับภาษาญี่ปุ่นก่อนเปิดภาคเรียน) วิชาต่างๆ จะถูกแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 วิชาภาษาญี่ปุ่น (เสริมสร้างทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน) และประเภทที่ 2 วิชาเกี่ยวกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น (เช่น วรรณกรรมและวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นของภูมิภาคนี้) โดยหากไม่ใช่นักศึกษาทุนนักวิจัย (研究生) ทุกคนจะต้องลงทะเบียนเรียนโดยคละประเภทวิชาอย่างต่ำ 7 รายวิชา (วิชาละ 1 ชั่วโมง 30 นาที) ต่อภาคเรียน ตามข้อกำหนดของ Visa นักศึกษาแลกเปลี่ยน

โดยการลงทะเบียนในวิชาต่างๆ นั้น ผู้เรียนจะต้องตรวจสอบตารางการเรียนการสอนของวิชาสำหรับนักศึกษาแลกเปลี่ยนก่อน และในช่วง 2 สัปดาห์แรก นักศึกษาแลกเปลี่ยนทุกคนต้องเข้าไปนั่ง Sit in ในวิชาที่ตนเองสนใจเพื่อศึกษาเนื้อหาของคลาสนั้นๆ (ยังไม่ถือเป็นการลงทะเบียนเรียน) และหากตัวผู้เรียนสนใจที่จะลงทะเบียนเรียนในวิชาดังกล่าวจริงๆ ก็จะต้องเขียนชื่อวิชาดังกล่าวลงในแผ่นกระดาษสำหรับลงทะเบียนเรียนและให้อาจารย์ประจำรายวิชานั้นๆ เซ็นรับรอง

อย่างไรก็ตาม มีสิทธิ์ที่ผู้เรียนจะไม่สามารถลงทะเบียนเรียนในวิชาที่ตนเองต้องการเรียนได้ เนื่องจากหากคลาสหนึ่งๆ มีจำนวนนักศึกษาที่ต้องการลงทะเบียนมากเกินไป อาจารย์ผู้สอนจะสามารถจำกัดจำนวนของนักศึกษาที่จะสามารถลงทะเบียนได้ผ่านการสุ่มนักศึกษาที่ประสงค์จะลงทะเบียนให้เหลือเพียงจำนวนที่อาจารย์แต่ละท่านรับไหว (แต่โดยส่วนใหญ่จะได้เรียนวิชาที่ตนเองต้องการ)

หอพัก

ขณะที่ศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยฮิโรซากิ ผมอาศัยอยู่ที่อพาร์ทเมนเอกชนภายนอก (ไม่ใช่หอพักของทางมหาวิทยาลัย) โดยที่ทางมหาวิทยาลัยเองก็จะมีหอพักสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติโดยเฉพาะด้วยเช่นกัน (International House) ซึ่งหอพักดังกล่าวก็จะมีข้อดีตรงที่ว่าจะได้อยู่และทำความรู้จักกับเพื่อนๆ ชาวต่างชาติจำนวนมากที่อาศัยอยู่ในหอพักเดียวกัน อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติที่หอพัก International House เพื่อให้นักศึกษาต่างชาติได้ใช้เวลาร่วมกันอยู่บ่อยๆ โดยจากการฟังเรื่องเล่าของเพื่อนๆ ที่อาศัยอยู่ที่ International House ก็พบว่าทุกคนที่อาศัยอยู่ที่นั่นสนิทกันมากจริงๆ ผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่ทำ

ร่วมกัน นั่นทำให้ International House เหมาะสำหรับคนที่ต้องการหาเพื่อนชาวต่างชาติเยอะๆ อย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามหอพักนี้ก็มีข้อเสียเช่นกัน นั่นคืออยู่ห่างจากมหาวิทยาลัยมากกว่าอพาร์ทเมนภายนอกที่ผมอาศัยอยู่

อพาร์ทเมนภายนอกที่ผมอยู่มีชื่อว่า Corpo The Youth ซึ่งใช้เวลาเดินจากมหาวิทยาลัยเพียง 10 นาที และมีค่าเช่าเดือนละประมาณ 6000 บาท (ซึ่งถือว่าถูกมากหากเทียบกับค่าเช่าของหอพักอื่นๆ ในประเทศญี่ปุ่น และขนาดห้อง) แต่ค่าเช่าดังกล่าวยังไม่รวมค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าแก๊ส (สำหรับใช้ทำอาหารและการทำน้ำอุ่น) ในอพาร์ทเมนนี้เองก็มีเพื่อนๆ ชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ห้องข้างๆ จำนวนหนึ่ง โดยที่ชั้น 1 ของอพาร์ทเมนจะเป็นเพื่อนๆ นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวต่างชาติทั้งหมดและชั้นที่ 2 ส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาชาวญี่ปุ่น ถึงแม้ในอพาร์ทเมนเอกชนปแห่งนี้จะไม่ได้มีการจัดกิจกรรมโดยมหาวิทยาลัยสำหรับนักศึกษาต่างชาติบ่อยๆ เหมือนที่ International house แต่ที่อพาร์ทเมนแห่งนี้พวกเราทั้งนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวต่างชาติและนักศึกษาชาวญี่ปุ่นเองก็จะออกมาพบปะกันที่บริเวณโถงหน้าห้องและสังสรรค์กันเองเป็นบางครั้งบางคราว ถึงจะใช้เวลามากกว่าเพื่อนๆ ที่อยู่ International House แต่พวกเราที่อาศัยอยู่ที่อพาร์ทเมนแห่งนี้ก็สนิทกันมากขึ้นในที่สุด และผมก็รู้สึกสนิทสนมและผูกพันกับเพื่อนๆ เหล่านั้นทั้งเพื่อนชาวต่างชาติประเทศอื่นๆ และเพื่อนชาวญี่ปุ่นอย่างมาก และในตอนใกล้จะได้เวลากลับประเทศผมก็มีความรู้สึกเสียดายที่พวกเราสนิทกันค่อนข้างช้าและผมก็คิดว่าอยากจะใช้เวลากับเพื่อนกลุ่มนี้อีกสักพัก ในที่สุดผมก็รู้สึกดีใจขึ้นมาที่ตัวเองถูกจับมาอยู่ในอพาร์ทเมนแห่งนี้ ทั้งๆ ที่ตอนแรกผมค่อนข้างไม่ชอบที่นี่และอยากอยู่ International House มากกว่า

ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและค่าครองชีพ

ด้วยความที่เมืองฮิโรซากิ จังหวัดอาโอโมริเป็นเมืองที่ถือว่ามีความเป็นชนบท เมื่อเทียบกับเมืองใหญ่ๆ อย่างโตเกียว, เกียวโต และโอซากะ ดังนั้นค่าครองชีพที่นี่จึงถูกมากหากเทียบกับเมืองใหญ่เหล่านั้น โดยที่อาหารในโรงอาหารมหาวิทยาลัยนั้น 1 มื้อราคาจะอยู่ที่ประมาณ 200 บาท ซึ่งราคาดังกล่าวจะดูแพงมากหากเทียบกับอาหารที่ประเทศไทย แต่จากการที่ได้ฟังความคิดเห็นของเพื่อนที่มาแลกเปลี่ยนเหมือนกันและอาศัยอยู่ในโตเกียว มหาวิทยาลัยจูโอ เพื่อนกล่าวว่าอาหารในโรงอาหารมหาวิทยาลัยฮิโรซากิราคาถูกมากหากเทียบกับอาการในเมืองโตเกียว แต่ถึงแม้ราคาอาหารในโรงอาหารมหาวิทยาลัยและร้านอาหารรอบๆ มหาวิทยาลัยจะถูก แต่ข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน (ในร้านสะดวกซื้อ) หรือพวกวัตถุดิบต่างๆ ที่จะซื้อมาประกอบอาหารเช่น ข้าวและเนื้อสัตว์ (ในซุปเปอร์มาร์เก็ต) นั้น ผมคิดว่าน่าจะมีราคาพอๆ กับของที่ขายในเมืองใหญ่

ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผมส่วนใหญ่จะมีแต่ค่าอาหารแและไม่มีค่าเดินทางเลยเนื่องจากสามารถเดินไปเรียนได้ โดยที่จะกินอาหาร 2 มื้อ มื้อนึงกินที่โรงอาหารมหาวิทยาลัยวันละ 200 บาท ส่วนมื้อเย็นส่วนมากจะทำกินเองโดยจะตกอยู่ประมาณเดือนละ 5000-6000 บาท และอาจจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมบ้างในแต่ละวันเช่นค่าเที่ยวหรือค่าของฝาก ซึ่งค่าเดินทางท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้ถูกมากในความคิดผม โดยที่สามารถเที่ยวได้หลากหลายแนวและหลากหลายที่ แต่อย่างไรก็ตามอาจมีความลำบากในการเดินทางบ้างหากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ห่างจากตัวเมือง

ชั้นเรียนและกิจกรรม

ในส่วนของชั้นเรียนนั้นอย่างที่ผมได้กล่าวไปข้างต้นคือวิชาที่มหาวิทยาลัยฮิโรซากิเปิดสอนนั้นจะแบ่งเป็น 2 ประเภทได้แก่ วิชาภาษาญี่ปุ่นและวิชาวัฒนธรรมญี่ปุ่น และแต่ละวิชาจะใช้เวลาเรียน 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยที่ผมลงวิชา 2 ประเภทดังกล่าวคละกันทั้ง 2 เทอม ในวิชาเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นวิชาสำหรับนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวต่างชาติโดยเฉพาะ ดังนั้นเพื่อนร่วมคลาสส่วนใหญ่จึงเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวต่างชาติที่ไม่ใช่คนญี่ปุ่น อย่างไรก็ตามคลาสสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติจำนวนไม่น้อยก็มีการเปิดให้นักศึกษาชาวญี่ปุ่นเข้ามาเรียนด้วยเช่นกัน ดังนั้นในคลาสต่างๆ เหล่านั้นก็จะมีคลาสที่เราสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษาชาวญี่ปุ่นได้ อีกทั้งยังมีคลาสเรียนที่เปิดโอกาสให้เราได้ทำงาน เช่น งานนำเสนอหรืองานถ่ายคลิปโปรโมทสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นร่วมกับเพื่อนชาวญี่ปุ่นอีกด้วย

โดยที่ในภาคการศึกษาแรกผมได้ลงทะเบียนทั้งหมด 8 วิชา และในภาคการศึกษาที่สองผมได้ลงทะเบียนทั้งหมด 7 วิชา ผมได้ลงทะเบียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเช่น Advanced Academic Japanese (Listening and Writing B) ซึ่งเรียนเกี่ยวกับการฟังภาษาญี่ปุ่นและการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่นเชิงวิชาการ, Upper Intermediate Japanese (Grammar B) ที่เรียนเกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวัน และ Upper Intermediate and Advanced Japanese Culture and Society, Presentation-A ซึ่งสอนเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่น พร้อมกันนั้นก็จะนำหัวข้อต่างๆ เหล่านั้นมาทำเป็นงานนำเสนอเพื่อฝึกทักษะนำเสนอภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์ที่เป็นทางการอีกด้วย ส่วนใหญ่คลาสเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเหล่านี้จะมุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น โดยจะมีการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนโดยการให้เขียนรายงาน (Report) ส่งตอนท้ายภาคเรียนหรือการทำโปรเจ็คเพื่อนำเสนอในคาบสุดท้ายของการเรียนการสอน ซึ่งผมคิดว่าการประเมินในรูปแบบนี้สามารถสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรจากวิชานี้ไปบ้างได้ดีกว่าการท่องจำและนำไปสอบ โดยที่ผมชอบการประเมินในรูปแบบที่มหาวิทยาลัยฮิโรซากิใช้เป็นการส่วนตัวมากๆ

ส่วนวิชาประเภทวัฒนธรรมญี่ปุ่นนั้น ผมได้ลงเรียนวิชาวรรณกรรมอย่าง Japanese women writers and their literature ซึ่งเรียนเกี่ยวกับวรรณกรรมที่นักเขียนญี่ปุ่นผู้หญิงแต่งขึ้นในยุคสมัยต่างๆ ของญี่ปุ่นนับตั้งแต่ยุคต้นเมจิจนถึงยุคปัจจุบัน โดยวรรณกรรมที่ถูกยกมาในชั้นเรียนจะเป็นวรรณกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตประจำวันของผู้หญิงญี่ปุ่นและปัญหาที่พวกเธอต้องพบเจอในสังคมชายเป็นใหญ่ โดยผู้เรียนจะได้ศึกษาลงลึกเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ของพวกเธอและได้เรียนรู้ว่าปัญหานั้นเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างตามยุคสมัย ผ่านการอ่านวรรณกรรมที่พวกเธอเขียนหรือภาพยนตร์ที่ถูกดัดแปลงมาจากวรรณกรรม และวิชา Japanese war literature ซึ่งได้เรียนเกี่ยวกับมุมมองของคนญี่ปุ่นต่อสงคราม (โดยเฉพาะสงครามโลกครั้งที่ 2) ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย โดยจะศึกษาผ่านวรรณกรรมสงครามที่คนญี่ปุ่นเขียน, หนังสือภาพ, ภาพยนตร์ หรือแม้กระทั่งผ่านงานศิลปะ โดยที่วิชาวรรณกรรมที่ได้กล่าวไปข้างต้นนั้นในหนึ่งคลาสจะมีผลงานวรรณกรรมภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษให้อ่าน โดยจะอ่านแค่บางส่วนของเรื่องเท่านั้น หลังจากอ่านจบก็จะต้องมาคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆ ชาวต่างชาติในหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวกับวรรณกรรมเรื่องนั้นๆ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับสังคมญี่ปุ่นใน

ยุคนั้นๆ ที่วรรณกรรมเรื่องนั้นถูกเขียนขึ้น และหลังจากอ่านครบทุกเรื่อง ในตอนท้ายภาคเรียนอาจารย์จะมอบหมายให้เขียนรีพอร์ตในคาบเรียนคาบสุดท้ายเพื่อตอบคำถาม 3-4 ข้อเพื่อที่จะประเมินว่าเราได้เรียนรู้อะไรจากคาบเรียนนี้บ้าง ซึ่งจะเป็นคำถามปลายเปิดที่ไม่มีคำตอบตายตัว แต่จะเน้นไปที่ให้เราแสดงความคิดเห็นหรือวิเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหาในคาบเรียนหรือเนื้อหาในวรรณกรรม และอีกส่วนหนึ่งคือวิชาเกี่ยวกับวัฒนธรรมญี่ปุ่นหรือวัฒนธรรมเฉพาะของท้องถิ่นที่มหาวิทยาลัยฮิโรซากิตั้งอยู่ ในส่วนนี้ผมได้ลงทะเบียนวิชาอย่าง Survey of the modern cultural history of Tsugaru, Regional Project Seminer-Intercultural Collaborative Learning of regionlal culture of Tsugaru ซึ่งในสองวิชาดังกล่าวข้างต้นผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่มีชื่อว่า ‘ทรึการุ’ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมเฉพาะที่เห็นของจริงได้เฉพาะในแถบฮิโรซากิเท่านั้น ผู้เรียนจะได้เรียนเรื่องต่างๆ มากมายอย่างเช่น เครื่องดนตรีดั้งเดิมของท้องถิ่นนี้ที่มีชื่อว่า ‘ทรึการุชามิเซน’ หรือตำนานพื้นบ้านของท้องถิ่นนี้ อีกทั้งใน 2 วิชาดังกล่าวยังมีการพาผู้เรียนออกไปทัศนศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่นด้วยตนเองจริงๆ อีกด้วย วิชาในประเภทนี้เป็นวิชาที่ผมชอบและประทับใจมากที่สุด และวิชา Folk Performing Arts and Festivals in Northern Japan ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับงานเทศกาลและศิลปะการแสดงที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของภาคเหนือของญี่ปุ่น ซึ่งในวิชานี้ผู้สอนก็มีการจัดคลาสเรียนให้ผู้เรียนทุกคนได้สัมผัสกับวัฒนธรรมดังกล่าวด้วยตนเองเช่นกัน โดยที่วิชาที่ได้กล่าวไปข้างต้นทำให้ได้รู้เรื่องต่างๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมในภูมิภาคนี้มากขึ้น และรู้สึกผูกพันกับภูมิภาคนี้ขึ้นมาก

นอกเหนือจากวิชาที่ผู้เรียนจะได้เรียนในห้องแล้วผมยังได้ลงวิชาที่เสริมสร้างทักษะด้านอื่นๆ จากนอกห้องเรียนอีกด้วย อย่างเช่นวิชา Internship B Art Tourism and Promotion วิชานี้เป็นวิชาที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวต่างชาติได้เข้าร่วมฝึกงานกับคนทำงานในญี่ปุ่นจริงๆ ซึ่งเนื้อหางานก็จะมีแบ่งออกเป็นหลายประเภทอย่างเช่น การฝึกงานที่สำนักงานเขตหรือการฝึกงานกับสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัด งานที่ผมเลือกนั้นคืองานที่พิพิธภัณฑ์ศิลปะในเมือง เนื้อหางานหลักๆ คือการคิดคอนเทนต์เพื่อทำคลิปโปรโมทพิพิธภัณฑ์ดังกล่าว และวิชา Seminar I D ในวิชานี้หากใครสนใจที่อยากจะลองทำวิจัยเป็นภาษาญี่ปุ่นผมแนะนำอย่างมาก เพราะเป็นวิชาที่จะเปิดโอกาสให้เราได้ลองทำวิจัยในเรื่องต่างๆ ที่เราสนใจร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาชาวญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย (หรือในบางครั้งก็อาจจะมีนักศึกษาชาวญี่ปุ่นเข้ามาร่วมพูดคุยเรื่องงานวิจัยด้วย) ซึ่งคนที่มีความสนใจสามารถเลือกทำวิจัยเรื่องอะไรก็ได้ในภาษาญี่ปุ่น เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยแต่ละท่านทุกคนจะมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่แตกต่างกันออกไป นั่นสามารถทำให้เราสามารถเลือกที่ปรึกษางานวิจัยที่เหมาะกับงานวิจัยของเราได้

ในด้านของกิจกรรมนั้น ที่มหาวิทยาลัยฮิโรซากิมีการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาชาวญี่ปุ่นและนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวต่างชาติมากมาย ตัวอย่างเช่น กิจกรรมเทศกาลวันคริสต์มาสหรือกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนและมหาวิทยาลัยในญี่ปุ่นอย่างกิจกรรม 文化祭 (Bunkasai หรือ School Festival) ซึ่งภายในงานก็จะมีร้านอาหารแผงลอยของนักษามาขายและจะมีการแนะนำชมรมต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งยังมีการแสดงดนตรีสด การจุดดอกไม้ไฟหลังจบงานและอื่นๆ อีกมากมาย ถัดไปคือกิจกรรมที่มีชื่อว่า Language and Culture Swap ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยและเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างทักษะการฟังพูดภาษาญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี โดยที่กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่จะให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวต่างชาติ

จับกลุ่มจับนักศึกษาชาวญี่ปุ่นรวมกันประมาณกลุ่มละ 6-7 คน และใน 1 สัปดาห์ก็จะมีการจับกลุ่มนั่งคุยกันกับเพื่อนๆ ในกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบ้าน, วัฒนธรรมต่างๆ ในประเทศของตนเอง หรือภาษาในประเทศของตนเอง ภายในเวลา 1 ชั่วโมงครึ่ง (1 คาบเรียน) โดยจะทำแบบนี้ไปเรื่อยๆ ตลอด 1 ภาคเรียน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง กิจกรรมนี้ทำให้ผมมีโอกาสได้พูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องต่างๆ กับทั้งเพื่อนชาวต่างชาติและเพื่อนชาวญี่ปุ่น อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผมสามารถหาเพื่อนได้อีกด้วย

และสุดท้ายนอกเหนือจากกิจกรรมดังกล่าวก็ยังมีกิจกรรมที่ผมชอบที่สุด ผมคิดว่านี่เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผมได้ฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นมากที่สุด อีกทั้งยังทำให้ผมได้เรียนรู้วัฒนธรรมของท้องถิ่นนี้ได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย นั่นก็คือก็กิจกรรมชมรม โดยชมรมที่ผมเลือกเข้าร่วมคือชมรม ‘ทรึการุชามิเซนแห่งมหาวิทยาลัยฮิโรซากิ’ โดยในชมรมนี้ผมได้พบกับเพื่อนชาวญี่ปุ่นมากมายและได้สนิทกันผ่านการพูดคุยในหลายๆ เรื่อง ในขณะเดียวกันก็ยังได้ฝึกเล่นเครื่องดนตรีพื้นบ้านของญี่ปุ่นอย่างทรึการุชามิเซนอีกด้วย โดยในปัจจุบันผมสามารถเล่นเครื่องดนตรีดังกล่าวได้แล้ว 2 บทเพลง นับเป็นกิจกรรมที่ดีมากๆ อีกกิจกรรมหนึ่ง โดยที่ผมคิดว่าหากผู้เรียนท่านใดต้องการที่จะฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นจริงๆ ต้องลองเข้าชมรมใดชมรมหนึ่งเอาไว้

ความท้าทายและอุปสรรคที่พบระหว่างศึกษา

ในส่วนของความท้าทายและอุปสรรคนั้นส่วนมากจะพบได้ในช่วงแรกๆ ที่พึ่งได้ไปอยู่ที่ญี่ปุ่น ซึ่งพอลองกลับมามองย้อนดูตอนนี้ก็คิดว่าเป็นเรื่องปกติมากๆ ที่สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นในช่วงที่เรายังปรับตัวให้เข้ากับที่นั่นไม่ได้ ในตอนแรกปัญหาส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นเนื่องจากความไม่มั่นใจในภาษาญี่ปุ่นของตัวเอง เช่น ในช่วงแรกๆ ต้องมีการทำเรื่องต่างๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นการลงทะเบียนที่อยู่, การทำประกันที่สำนักงานเขต, การเปิดบัญชีธนาคาร, การติดต่อกับบริษัทน้ำประปา บริษัทแก๊ส หรือบริษัทไฟฟ้า, การลงทะเบียนเรียน หรือไม่ว่าจะเป็นการทำเรื่องยกเว้นภาษี กระบวนการต่างๆ เหล่านี้ล้วนบังคับให้เราต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นในบริบทที่เราไม่เคยสัมผัส นั่นอาจทำให้เราเกิดความรู้สึกตื่นเต้นหรือไม่รู้ว่าควรจะทำอย่างไรดีถึงจะถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตามความตื่นเต้นในช่วงแรกๆ ก็จะเปลี่ยนเป็นความเคยชินในที่สุด หากลองใช้เวลาอยู่ที่ญี่ปุ่นได้สักพักหนึ่งผมเชื่อว่าสักวันหนึ่งเราจะต้องคุ้นเคยกับภาษาญี่ปุ่น และความตื่นเต้นที่ต้องไปทำเรื่องต่างๆ คนเดียวโดยใช้ภาษาญี่ปุ่นก็จะน้อยลงอย่างเช่น ในตอนที่ผมจะกลับไทย ผมต้องไปทำเรื่องปิดบัญชีธนาคารและต้องติดต่อกับบริษัทน้ำประปา แก๊ส และไฟฟ้าอีกครั้ง แต่ในครั้งนี้ผมสัมผัสได้ว่าตัวเองมีความตื่นเต้นน้อยลงอย่างมากหากเทียบกับครั้งแรกที่ต้องทำเรื่องต่างๆ เหล่านั้นด้วยตัวเอง

อุปสรรคต่อไปในช่วงแรกๆ ก็คือการหาเพื่อน แต่เช่นเดียวกับที่ผมกล่าวไปข้างต้น พอเวลาผ่านไปแล้วเรามีความเคยชินกับมหาวิทยาลัย กับเพื่อนๆ และกับภาษาญี่ปุ่นแล้ว อุปสรรคเรื่องการหาเพื่อนจะไม่ใช่เรื่องใหญ่อีกต่อไป ในท้ายที่สุดผมเชื่อว่าทุกคนจะต้องหาเพื่อนได้ และสนุกกับชีวิตนักศึกษาแลกเปลี่ยนมากขึ้นอย่างแน่นอน

ความท้าทายในข้อถัดมาที่ผมสัมผัสได้คือการแยกขยะของประเทศญี่ปุ่น การแยกขยะครัวเรือนในประเทศญี่ปุ่นนั้นมีความละเอียดมาก โดยที่เราต้องแยกขยะแต่ละประเภทด้วยตนเอง เช่น ขวดพลาสติก, แก้ว หรือขยะอันตราย โดยที่จะมีการแบ่งวันว่าวันไหนเราจะต้องทิ้งขยะประเภทไหนอย่างชัดเจน และเราก็ต้องนำ

ขยะที่เราแยกไว้ไปทิ้งให้ตรงตามวันที่กำหนดอีกด้วย โดยความท้าทายนี้ถือเป็นอีกหนึ่งความท้าทายที่ลำบากมากในช่วงแรก แต่หากทำแบบนี้จนเป็นนิสัยแล้ว หลังๆ เราก็จะสามารถแยกขยะได้เองอย่างรวดเร็วมากขึ้น

และท้ายที่สุด อุปสรรคที่ผมคิดว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ภาคเหนือหรือเมืองหนาวของญี่ปุ่น คือการที่เราต้องระบายน้ำออกจากท่อให้หมดในทุกๆ เช้าและก่อนเข้านอนในช่วงฤดูหนาวที่อุณหภูมิต่ำกว่า -4 เพราะถ้าหากเราไม่ระบายน้ำออกไปให้หมดน้ำที่ค้างอยู่ในท่อจะกลายเป็นน้ำแข็งและจะทำให้ท่อตัน โดยในช่วงแรกๆ ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ขัดใจและเป็นอุปสรรคต่อผมเป็นอันดับต้นๆ แต่เมื่อทำจนชินแล้วก็รู้สึกว่านี่อาจจะเป็นอีกหนึ่งในเสน่ห์ของเมืองหนาวที่เราควรสัมผัสไว้สักครั้งหนึ่งในชีวิต

ความพึงพอใจและข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัยฮิโรซากิ

ความพึงพอใจที่ผมมีต่อมหาวิทยาลัยฮิโรซากิคือทั้งหมดที่ผมได้กล่าวไปในรายงานฉบับนี้ จริงอยู่ที่ว่าในช่วงแรกๆ อาจเกิดความรู้สึกกลัวหรือมีความไม่กล้าพูดภาษาญี่ปุ่นจนอาจทำให้เกิดความลำบากต่างๆ มากมาย แต่ผมเชื่อว่าหากทุกคนปรับตัวได้แล้ว มหาวิทยาลัยฮิโรซากิแห่งนี้จะมอบประสบการณ์ดีๆ ให้กับทุกคนจนทุกคนไม่อยากกลับไทยอีกแล้วแน่นอน ทั้งวิชาเรียนที่มีความน่าสนใจ, อาจารย์ที่น่ารักและใจดีมาก, เพื่อนๆ นักศึกษาแลกเปลี่ยนที่ชวนเราออกไปไหนมาไหนตลอด, กิจกรรมของมหาวิทยาลัย, กิจกรรมชมรม, สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ, ผู้คนในท้องถิ่นที่ใจดี, บ้านเมืองที่เงียบสงบและสวย, อากาศดี, ปราสาทฮิโรซากิที่ทุกคนรักหรือภูเขาอิวากิที่เป็นภูเขาประจำภูมิภาค และอื่นๆ อีกมากมายที่ไม่สามารถเขียนในรายงานฉบับนี้ได้หมดทั้งหมดล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้ผมรักมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ผู้คนที่นี่ และภูมิภาคนี้อย่างมาก หากท่านใดที่ยังลังเลอยู่ว่าจะเลือกไปศึกษาแลกเปลี่ยนที่มหาวิทยาลัยแห่งใด และมั่นใจว่าไม่ชอบบรรยากาศความวุ่นวายของเมืองใหญ่อย่างโตเกียว ผมขอแนะนำมหาวิทยาลัยฮิโรซากิที่มีกลิ่นอายชนบทแบบนิดๆ บวกกับความสบายๆ ของผู้คนในท้องถิ่นนี้ให้กับทุกคนที่อยากลองสัมผัสกับบรรยากาศสบายๆ แบบดังกล่าว

ข้อเสนอแนะเล็กๆ ของผมคือต้องเตรียมตัวสำหรับหน้าหนาวของที่นี่ให้ดี เพราะหน้าหนาวของที่นี่รุนแรงมากจริงๆ ฮิโรซากิเป็นหนึ่งในเมืองที่มีหิมะตกหนาที่สุดในภูมิภาคนี้ ในปีที่ตกหนักจริงๆ หิมะจะทับถมกันตรงพื้นโดยจะมีความสูงมากกว่าคนๆ หนึ่งซะอีก การเตรียมตัวสำหรับหน้าหนาวที่นี่ก็อย่างเช่น หาเสื้อผ้าหนาๆ ใส่, หารองเท้าดีๆ ที่มีกันลื่นใส่, หาของร้อนๆ กินในช่วงหน้าหนาว และต้องระบายน้ำออกจากท่อให้หมดในช่วงฤดูหนาวให้เป็นนิสัย ซึ่งถ้าเริ่มทำสิ่งเหล่านี้จนชินแล้ว ทุกคนจะตกหลุมรักหน้าหนาวของที่นี่ขึ้นแน่นอน และสุดท้ายหากมีโอกาส ผมอยากแนะนำให้ทุกๆ คนลองชวนเพื่อนที่รู้จักกันออกไปเล่นหิมะอย่างระมัดระวังกันในช่วงที่ยังมีหิมะตกด้วย เพราะนั่นจะเป็นอีกหนึ่งในความทรงจำที่มีค่ามาก

ตรงข้ามกับหน้าหนาว หน้าร้อนของที่นี่ก็แสนสาหัสเช่นกัน โดยเฉพาะในเดือนสิงหาคม แต่ในความลำบากนั้นก็มีเสน่ห์ของหน้าร้อนญี่ปุ่นซ่อนอยู่ ทั้งเสียงจักจั่น เสียงกระดิ่งลม หรือรังสีความร้อนที่รุนแรงมาก ทั้งหมดนี้ผมอยากให้ทุกคนลองมาสัมผัสด้วยตนเองดูสักครั้ง ขอแค่เตรียมใจมาก็พอว่าอากาศในช่วงหน้าร้อนของญี่ปุ่นนั้นโหดร้ายมาก

รูปภาพความประทับใจ

弘前駅
Hirosaki Station
アプリーズ
4F
HIROSAKI

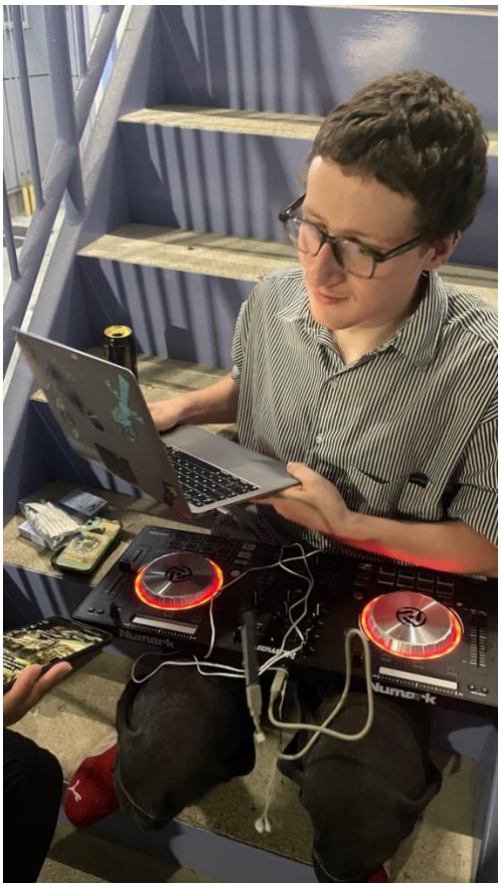

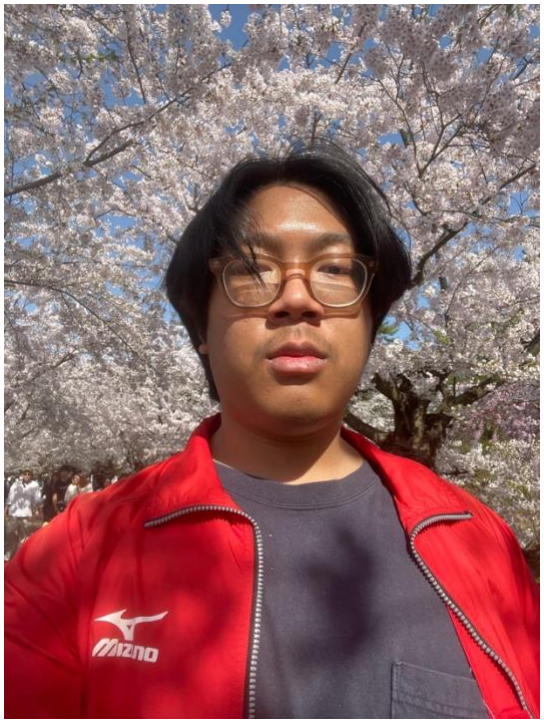
MIZNO

専用ごみ箱

防犯カメラ
作動中

